

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121453505
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121453505.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobkyne: W.. D. G., nar. XX. XX. XXXX, Q. XXXX/XX, XXX XX A. A., zast. Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s. r. o., Horná Strieborná 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 253 011, proti žalovanému: Z. G., nar. XX. XX.XXXX, C. XXXX/XX, XXX XX A. A., o zákaz priblíženia sa, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 29.06.2022, č.k. 17C/57/2021-267, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu v treťom výroku o trovách konania mení tak, že žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.
- II. Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že:
„Súd konanie vo veci z a s t a v u j e .

Súd z r u š u j e nariadené neodkladné opatrenie tunajším súdom v konaní 7C/48/2021 uznesením zo dňa 23. 07. 2021, ktorým bolo žalovanému zakázané priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov do právoplatného skončenia konania vo veci samej s výnimkou účasti na úkonoch trestného konania, priestupkového konania alebo občianskeho súdneho konania, na ktoré bude žalovaný predvolaný alebo predvedený, v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch.

Súd žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Súd v r a c i a žalobkyni W.. D. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXXX/XX, XXX XX A. A. časť zaplateného súdneho poplatku v sume 42,80 Eur.

Súd ž i a d a Slovenskú poštu, a. s. - prevádzkovateľ systému, so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, IČO: 36 631 124, aby vrátila žalobkyni W.. D. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXXX/XX, XXX XX A. A. časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 42,80 Eur, a to v lehote 30 dní odo dňa doručenia právoplatného uznesenia.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že okresný súd podľa § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 CSP konanie zastavil, nakoľko žalobkyňa pred začatím pojednávania vo veci samej zobrala žalobu v plnom rozsahu späť. Späťvzatie odôvodnila tým, že sa jej v máji 2022 narodila dcéra a pojednávanie by ju zaťažovalo. Verí, že bývalý manžel jej neublíži, a že zostane zachovaný stav tak, ako je tomu dnes, že sa k nej nepribližuje. Zároveň podľa § 335 ods. 1, § 336 ods. 1, 4 vzhľadom na to, že došlo k zastaveniu konania zrušil aj vydané neodkladné opatrenie vydané pred okresným súdom pred začatím konania vo veci 7C/48/2021. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 256 ods. 1, § 257 CSP a žalovanému nárok na

náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal. Dôvody hodné osobitného zreteľa okresný súd videl v tej skutočnosti, že žalobkyňa bola odkázaná na podanie takejto žaloby rozhodnutím súdu, ktorý vyhovel jej návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a prikázal jej zároveň takúto žalobu podať pre účely vykonania dokazovania o dôvodnosti takéhoto návrhu. O vrátení časti zaplateného súdneho poplatku okresný súd rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4 Zákona o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb.

3. Proti uzneseniu podal odvolanie žalovaný. Uznesenie okresného súdu navrhol zrušiť a žalovanému priznať trovy konania vo výške 100%. Poukázal na nález Ústavného súdu SR z 02.04.2020, sp. zn. I.ÚS 387/2019-60 s tým, že súd v prípade ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia, rozsudok ESLP H. proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10), ako aj nálezy Ústavného súdu ČR (sp. zn. Pl ÚS 46/13 sp. zn. I.ÚS 1593/15). Namietal, že v predmetnom konaní žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa neexistujú. Zdôvodnenie súdu považuje za „vágne“ a zastáva názor, že nepožíva výnimočnosť, či dôvody hodné osobitného zreteľa. Má za to, že konanie žalobkyne napĺňa všetky znaky konania výlučne špekulatívneho, účelového, protiprávneho, založeného na tvrdeniach, ktoré sa neopierajú o reálne dôkazy a jej konanie malo navodiť dojem, že žalovaný koná skratovo, impulzívne, a že môže ohroziť život a zdravie žalobkyne. Avšak na základe dokazovania vo veci konania vedeného pod ORP-376/OZ-BB-221 dospel vyšetrovateľ k záveru, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Má za to, že neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom Banská Bystrica a potvrdené Krajským súdom Banská Bystrica boli žalobkyňou nasimulované, tak aby sa príslušné súdy stotožnili s tvrdeniami žalobkyne v rámci osvedčenia a nakoniec, keď malo dôjsť k samotnému riadnemu dokazovaniu, tak žalobkyňa sama z vlastnej vôle zobrala žalobu späť v plnom rozsahu, nakoľko vedela, že v prípade vedenia riadneho dokazovania by sa jednoznačne potvrdili tvrdenia žalovaného. Konanie, správanie a fabulovanie žalobkyne potvrdil vo svojom rozhodnutí Okresný úrad Banská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OÚ-BB-OVV S2-202/011853-2, zo dňa 11.04.2022, kde ako správny orgán vyjadril pochybnosti z konania a správania sa žalobkyne a priklonil sa k tvrdeniu žalovaného, že celé konanie je účelové, nepravdivé a neprimerané z obáv vyvolaných reálnymi okolnosťami. Z podozrenia zo spáchania trestného činu, prečinu nebezpečného vyhrážania, sa nepodarilo zabezpečiť absolútne žiaden relevantný dôkaz v neprospech žalovaného a zo správneho konania sa dá vyvodiť záver, o účelovosti konania žalobkyne spôsobiť žalovanému ujmu. Žalovaný má za to, že to bol dôvod prečo žalobkyňa zobrala celú žalobu späť v plnom rozsahu.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne a zákonné. Odvolanie žalovaného považovala za nedôvodné a nepravdivé. Namietala, že žalovaný nebol v konaní zastúpený právnym zástupcom a do dnešného dňa vo svojom odvolaní neuvádza aké konkrétne náklady, resp. trovy mu vznikli v predmetnom konaní. Rozhodne nemožno povedať, že by nejakým spôsobom bolo preukázané, že by žalobkyňa konala protiprávne. Tvrdenia žalovaného ohľadom späťvzatia žaloby považuje žalobkyňa čisto za konšpiratívne. Súdu v rámci svojho späťvzatia žaloby vysvetlila aj dôvod, pre ktorý tak urobila. Rozhodne nemožno povedať, že by vnútorne necítila so žalovaného strach vzhľadom na skutočnosti, ktoré ju viedli práve k podaniu predmetnej žaloby, resp. k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Do budúca bude veriť, že bude udržaný stav, aký je k dnešnému dňu, a to, že manžel jej osobu nevyhľadáva a nepribližuje sa ku nej. Poukázala na to, že z výkladu ust. § 257 CSP vyplýva, že za dôvody hodné osobitného zreteľa sa považuje okrem iného aj podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, ako aj povaha a okolnosti sporu.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 388 CSP v napadnutom výroku o trovách konania zmenil.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu 1. inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je v celom rozsahu dôvodné. Pri rozhodovaní o trovách konania súd musí rešpektovať základné pravidlá a v prípade, že mienil použiť okresný súd § 257 CSP mal žalovaného o prípadnej aplikácii § 257 CSP explicitne vyzvať na vyjadrenie sa k jeho použitiu, a tak vytvoriť procesný priestor umožňujúci žalovanému (strane sporu) vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Námietka žalovaného v tomto smere bola v plnom rozsahu dôvodná.

8. Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradiť trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody

hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza, ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. Ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadať kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Podľa názoru odvolacieho súdu strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho odkázanosť žalobkyne na podanie takejto žaloby rozhodnutím súdu, ktorý vyhovel jej návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. V danom prípade nejde o automatické pravidlo, ktoré sa uplatňuje vo vzťahu k určitému postupu súdu - odkázanie strany sporu na podanie žaloby. Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnej strane pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1). Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvoľe. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je prípustné odôvodnenie obsahujúce len poukázanie na odkázanosť žalobkyne na podanie takejto žaloby. Napadnuté uznesenie okresného súdu nie je vo vzťahu k aplikácii § 257 CSP presvedčivo odôvodnené a dôvod, ktorý uviedol okresný súd nie je dôvodom pre výnimočný postup okresného súdu pre nepriznanie trov konania žalovanému.

9. Keďže došlo k zastaveniu konania, do úvahy prichádza aplikácia § 256 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná náhradu trov konania protistrane, ak druhá strana procesne zavinila zastavenie konania. Nakoľko vo veci nebolo meritórne rozhodnuté, vzhľadom na predmet sporu nemožno ani posúdiť, či žaloba bola zo strany žalobkyne podaná dôvodne alebo nie, preto späťvzatie žaloby môže súd posúdiť iba čisto z procesného hľadiska. V späťvzatie žaloby žalobkyňa ako dôvod späťvzatia uviedla, že v máji 2022 sa jej narodila dcéra a v podstate je natoľko vyťažovaná, že všetok čas venuje výlučne jej novej rodine a pojednávanie by ju veľmi zaťažovalo nielen psychicky, ale aj časovo, a preto žiadala konanie zastaviť a zrušiť pojednávanie vytyčené na deň 29.06.2022 (podanie - späťvzatie zo dňa 28.06.2022). Odvolací súd akceptuje v plnom rozsahu argumentáciu žalovaného uvedenú v odvolaní, pričom už v odvolaní voči vydanému neodkladnému opatreniu žalovaný poprel v celom rozsahu tvrdenia žalobkyne a považoval ich za vymyslené a účelové, čím vo svojej podstate spochybnil nárok žalobkyne. Svoje tvrdenia podoprel aj rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica odbor všeobecnej vnútornej správy sp. zn. OU-BB-OVVS2-2022/011853-2 zo dňa 11.04.2022, ktorým správny orgán podľa ust. § 66 ods. 2 písm. a) Zákona o priestupkoch vec odložil, nakoľko v rámci šetrenia skutku nebolo preukázané, že by sa žalovaný dopustil konania, ktoré sa mu kladie za vinu. Žalobkyňa preto podľa názoru odvolacieho súdu mohla zväžiť, či bude v spore pokračovať alebo nie. Pojem procesné zavinenie použitý v citovanom ustanovení treba vykladať výlučne z procesného hľadiska, pričom zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Pretože vo veci nebolo vykonané žiadne dokazovanie a vzhľadom na predmet žaloby nemožno dospieť k záveru, že by žaloba bola podaná dôvodne a žalobkyňa ju zobrala späť iba v dôsledku narodenia jej maloletej dcéry, ako aj z dôvodu, že by ju pojednávanie zaťažovalo, za danej situácie odvolací súd dospel k záveru, že procesné zavinenie je na strane žalobkyne a z toho dôvodu zmenil výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania (aj o trovách prvoinštančného konania) rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

11. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa

(§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,

- d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.